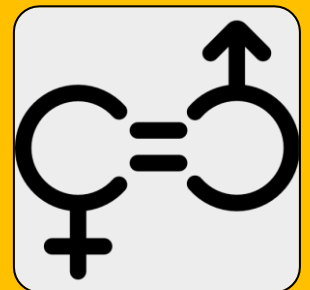

CURSO: 19/20
DATA APROBACIÓN:
03/12/2019

PLAN DE IGUALDADE

TÁBOA DE CONTIDO

1. INTRODUCCIÓN	2
2. MARCO NORMATIVO	2
3. OBXECTIVOS XERAIS	3
4. MEDIDAS	6
5. CONTIDOS	7
6. PRINCIPIOS DE ACTUACIÓN	8
7. ACTIVIDADES	8
8. METODOLOXÍA	9
9. AXENTES.....	10
10. AVALIACIÓN E SEGUIMIENTO	11
11. CERTIFICACIÓN APROBACIÓN.....	12

1. INTRODUCCIÓN

A igualdade entre homes e mulleres preséntase como un principio básico e un dereito fundamental dentro do marco legal da Comunidade Europea, a Constitución Española e o Estatuto de Autonomía da Comunidade Autónoma de Galicia.

Son moitos os logros que se conseguiron na consecución da igualdade entre homes e mulleres, pero malia estes avances, aínda se seguen evidenciando na realidade social e cultural feitos e situacións que denotan como aínda non se alcanzou a igualdade real e efectiva entre os sexos.

O obxectivo fundamental da educación é o de proporcionar aos nenos e nenas unha formación plena que lles permita conformar a súa propia identidade. O papel da escola como primeiro axente de socialización é esencial na adquisición deste obxectivo fundamental.

É importante recoñecer que si queremos un futuro de igualdade de condicións entre homes e mulleres, é necesario que desde a comunidade educativa e sobre todo da nosa actividade como docentes reforcemos o valor da coeducación.

2. MARCO NORMATIVO

Normativa estatal

- Constitución española de 1978 .
- Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.
- Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa.
- Lei orgánica 5/2002, do 19 de xuño, das cualificacións e da formación profesional.
- Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero.
- Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes.

Normativa autonómica

- Lei orgánica 6/1981, do 6 de abril, de estatuto de autonomía para Galicia.

- Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade.
- Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero.
- Lei 2/2014, do 14 de abril, pola igualdade de trato e a non discriminación de lesbianas, gays, transexuais, bisexuais e intersexuais en Galicia.
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Decreto Educación Infantil.

3. OBXECTIVOS XERAIS

De acordo co marco legal e coa finalidade de dar resposta aos retos que en materia de igualdade e de prevención de violencia de xénero se poidan presentar no noso centro, este Plan estrutúrase en 6 eixes de actuación subdivididos en obxectivos e medidas de actuación.

EIXE		OBXECTIVOS
EIXE 1	Afondar no modelo de coeducación e introducir a perspectiva de xénero nas dinámicas educativas.	<p>1.1. Garantir a integración transversal da incorporación da perspectiva de xénero e do principio de igualdade de oportunidades na documentación organizativa dos centros educativos.</p> <p>1.2. Fomentar a elaboración, elección e uso de materiais didácticos inclusivos e coeducativos.</p> <p>1.3. Intensificar a formación do profesorado para o tratamento da diversidade afectiva e sexual no ámbito educativo.</p> <p>1.4. Promover a participación e implicación das familias no traballo coeducativo.</p>

<p style="text-align: center;">EIXE 2</p>	<p>Fomentar dinámicas educativas libres de estereotipos de xénero, favorecendo que o alumnado poida desenvolver o seuproxecto vital sen condicionamentos, desde a liberdade e diversidade de opción.</p>	<p>2.1 Adaptación de materiais de apoio e orientacións para afondar no desenvolvemento da competencia social e cidadá desde a igualdade e non discriminación.</p> <p>2.2 Visibilizar as boas prácticas coeducativas dos centros de ensino.</p> <p>2.3. Posta a disposición do profesorado de estratexias, metodoloxías e materiais, encamiñados a crear espazos e tempos de convivencia non estruturados (recreos, entradas e saídas, comedores escolares, clubs de lectura, etc) libres de roles de xénero.</p> <p>2.4. Participación de axentes sociais diversos nos proxectos coeducativos como apoio e complemento que permita visibilizar a diversidade social.</p> <p>2.6. Actuacións de sensibilización dirixidas á comunidade educativa e difusión das boas prácticas realizadas polos centros de ensino no marco deste plan.</p>
<p style="text-align: center;">EIXE 3</p>	<p>Integrar a perspectiva de xénero no traballo cara ao éxito escolar e garantir que a formación inicial e ao longo da vida, acolle a todo o alumnado na súa diversidade (étnica, cultural, social, económica, funcional, sexual, de xénero, lingüística...).</p>	<p>3.1 Visibilización de roles non marcados na orientación educativa e profesional.</p> <p>3.2 Facilitar modelos profesionais e vitais diversos que rompan roles de xénero e que favorezan unha perspectiva aberta, plural e positiva</p> <p>3.3 Visibilizar e eliminar os estereotipos que persisten na sociedade respecto dos ámbitos de realización persoal e profesional e promover no alumnado, tanto de educación primaria e secundaria como de Formación Profesional, unha elección do futuro académico e profesional libre de estereotipos de xénero.</p> <p>3.4 Formación, a través das Escolas de Nais e Pais e doutros axentes socio-educativos relacionados, da necesidade de potenciar os talentos persoais como referentes en todos os ámbitos en pé de igualdade.</p>

<p style="text-align: center;">EIXE 4</p>	<p>Educar desde a diversidade para unhas relacións afectivas e sexuais saudables e respectuosas, e para unha convivencia harmónica que integre a diversidade de xénero, sexual e afectiva.</p>	<p>4.1 Establecemento de ámbitos de socialización que favorezan o coñecemento e a convivencia dentro da comunidade educativa co fin de ofrecer contextos onde visibilizar as boas prácticas.</p> <p>4.2 Elaboración e posta a disposición dos centros educativos de todos os niveis de materiais e orientacións para a abordaxe da educación afectiva e sexual desde o respecto á diversidade e o desenvolvemento dun proxecto de vida libre e saudable en plenitude.</p> <p>4.3 Colaboración con axentes socio-educativos e de formación en materia de saúde, para a abordaxe integral da saúde afectivo-sexual entre todas as persoas destinatarias da comunidade educativa galega, independentemente do nivel e réxime de escolarización.</p>
<p style="text-align: center;">EIXE 5</p>	<p>Traballar as relacións de uso abusivo do poder e a violencia sistémica no exercicio das relacións persoais, co fin de visibilizar os mecanismos que sustentan a violencia de xénero, e favorecer relacións pacíficas e positivas para todos os membros da comunidade.</p>	<p>5.1. Fornecemento de programas e materiais sobre a socialización preventiva da violencia de xénero baseados en evidencias científicas.</p> <p>5.2. Facilitar orientacións para a súa adaptación e inclusión no plan de convivencia do centro, que permitan a prevención e detección precoz daquelas condutas que se integran no gradiente da violencia de xénero (control, acoso, abuso, etc).</p> <p>5.3. Actividades de sensibilización, información, formación e intervención para toda a comunidade educativa, en ambientes de socialización cibernéticos (redes sociais, mensaxería instantánea, videoxogos en liña, etc).</p> <p>5.4. Investigación e orientacións derivadas dela, en materia convivencia no que respecta á diversidade de xénero e afectivo, sexual, así como á igualdade e non discriminación.</p>

EIXE 6	<p>Abordar a detección precoz e resposta eficaz e sistémica á violencia de xénero e outras formas de abuso, discriminación e violencia asociadas, con especial atención á prevención e compensación de situacións de discriminación múltiple (diversidade funcional, étnica, de procedencia, etc).</p>	<p>6.1. Elaboración de programas educativos enfocados ao traballo de aula das relación persoais, afectivas e sexuais co fin de identificar as condutas prexudiciais para o desenvolvemento de relación persoais tóxicas e de sometemento.</p> <p>6.2. Elaboración de protocolos de actuación para dar resposta ás necesidades dos centros (prevención, identificación, atención, denuncia) co fin de atender as súas realidades.</p> <p>6.3. Correlación con outros programas e protocolos en materia de diversidade e convivencia, tanto dentro da propia CCEOU como con outros axentes socio-educativos, sanitarios e de benestar.</p> <p>6.4. Apoio ao alumnado vítima de violencia de xénero e ás persoas que vivan nos seus fogares esta situación. Traballarase en coordinación con servizos sociais e con xustiza.</p> <p>6.5. Orientacións para favorecer a non-discriminación e a eliminación de estereotipos na reforma e creación de novos espazos: perspectiva de xénero na organización e no aproveitamento dos espazos.</p>
---------------	--	---

4. MEDIDAS

1. Elaborar orientacións para a valoración de materiais didácticos desde o punto de vista da perspectiva de xénero.
2. Revisar materiais didácticos vinculados a programas e proxectos educativos co fin de garantir a perspectiva de xénero.
3. Elaborar unha publicación divulgativa para o profesorado para difundir os principios da coeducación, da igualdade e da educación afectiva e sexual na comunidade educativa.
4. Realizar accións informativas con recomendacións sobre aspectos de organización e planificación nos centros desde o respecto e a integración da igualdade.

5. Fornecer pautas para a revisión dos documentos internos do centro para explicitar as medidas reeducativas e reparadoras aplicables no caso de condutas contrarias á convivencia por razón de xénero.
6. Crear un espazo web dentro do portal educativo para difundir a información en materia de igualdade de interese para a comunidade educativa.
7. Realizar accións formativas sobre materiais didácticos coeducativos.
8. Fomentar a oferta de actividades formativas no ámbito da igualdade e da violencia de xénero, así como no da diversidade afectiva e sexual.
9. Identificar os cursos relacionados con igualdade e coa violencia de xénero na oferta formativa do profesorado.
10. Constituir foros de debate e discusión interdisciplinarios co fin de garantir liña estratéxicas comúns en materia de igualdade.
11. Impulsar a formación e participación das familias a través das Escolas de Nais e Pais como instrumento de acción coeducativa e de fomento da promoción da igualdade de oportunidades.
12. Favorecer a implicación das familias nos programas de innovación educativa que están a traballar no ámbito da igualdade.
13. Favorecer a implicación das familias nos programas de innovación educativa relacionados coa actividade deportiva co fin de afondar na inclusión da muller.
14. Identificar e difundir as boas prácticas e materiais de referencia para realizar unha orientación profesional e vital libre de prexuízos.
15. Promover a imaxe das mulleres no ámbito educativo para que o alumnado dispoña de referents femininos en todos os eidos da sociedade.
16. Realizar unha guía básica de detección precoz da violencia de xénero que sirva como ferramenta de prevención entre o alumnado e proporcione pautas de actuación ao profesorado.
17. Realizar un breve protocolo de actuación para abordar casos de condutas contrarias á convivencia por razón de xénero.

5. CONTIDOS

Os contidos que propoñemos están en consonancia cos obxectivos establecidos no I Plan de actuacións para a Igualdade nos centros educativos de Galicia 2016-2020:

- A. Corresponsabilidade nas tarefas da casa.
- B. Autonomía persoal.

- C. Violencia de xénero: sensibilización e prevención.
- D. Igualdade nas expectativas profesionais.
- E. Xogos coeducativos.
- F. Actitudes que facilitan a convivencia.
- G. Estereotipos, roles e mitos relacionados co xénero: prevención, detección e eliminación.
- H. Linguaxe sexista.

6. PRINCIPIOS DE ACTUACIÓN

Ao longo da Etapa Infantil e Primaria traballaranse diversos aspectos coeducativos dentro e fóra do aula, todos baixos os mesmos criterios e principios de actuación:

1. Aceptar a igualdade e a diversidade que todos temos ante a lei no noso país.
2. Coñecer as diferenzas entre xénero e sexo. O insulto, a ameaza e a manipulación son o principio da violencia de xénero. Recoñecer que cada persoa é diferente.
3. Aprender a coñecer o propio corpo desde o punto de vista biolóxico, non sexista ou racista.
4. Analizar desde o punto de vista histórico as dificultades que han ter moitas persoas por ser ou pensar dunha forma distinta á maioría.
5. Valorar a importancia que tiveron na súa época as persoas que intentaron romper cos roles sexistas.
6. Coñecer e respectar as distintas tendencias sexuais, outras razas, outras relixións e outras formas de pensar...

7. ACTIVIDADES

As actuacións que se propoñen desde este proxecto son flexibles e modificables. Cada docente poderá compartir e incluír no seu traballo diario todo aquilo que lle sirva para traballar a coeducación.

As actividades puntuais conmemorativas a este plan, serán as seguintes:

CELEBRACIÓN	ACTIVIDADES PARA EI E EP
DÍA CONTRA A VIOLENCIA DE XÉNERO (25 de novembro)	<ul style="list-style-type: none"> • As propostas de actividades serán recollidas na Concreción Anual do Plan de Igualdade que figurara no Plan Anual de Centro.
CAMPAÑA CONTRA O XOGUETE	

BÉLICO E SEXISTA (Nadal – decembro)	
DÍA ESCOLAR DA NON VIOLENCIA E DA PAZ (30 de xaneiro)	
DÍA DA MULLER (8 de marzo)	

Estas actividades están suxeitas a cambio, xa que se terán en conta as propostas que os niveis fagan sobre as actividades a levar a cabo en cada efeméride.

8. METODOLOXÍA

O enfoque metodolóxico deste Plan de Igualdade será globalizador, traballando en todo momento pola igualdade e o rexeitamento contra a discriminación por cuestión de sexos. Ademais, imos traballar este valor procurando o desenvolvemento das competencias crave que pretendemos conseguir co Plan.

O Plan de Igualdade traballarase desde a Educación Infantil (etapa na que aparecen as primeiras diferenzas e a “segregación por xénero”, ata o último curso de Educación Primaria para tratar de contrarrestar e cambiar algunhas condutas sexistas propias da nosa herdanza social, e imprimir nestas novas xeracións hábitos e condutas propias de persoas educadas na liberdade e no respecto mutuo.

Traballaremos actividades prácticas, colaborativas, lúdicas, activas e participativas, onde a aprendizaxe que os nenos e nenas adquiren sexa significativo. Traballaremos partindo das propias experiencias do alumnado, da contorna máis inmediata que os rodea, o fogar. Para iso imos favorecer a comunicación familia-escola e realizaremos actividades que se baseen na experiencia familiar, na convivencia que iso supón; para así pódelo trasladar á vida en sociedade.

Os mestres e as mestras, ademais de coordinarse entre ambos para intercambiar impresións, suxestións e propostas, terían que impulsar e motivar aos alumnos e as alumnas, manter un clima de harmonía e boas relacións, orientar, instruír, facilitar a toma de decisións e establecer criterios definidos de comportamentos e pautas de traballo. Tampouco podemos esquecer que a coordinación coas familias é primordial para que estas participen na nosa tarefa educativa.

A coeducación confórmase como un modo de traballar o currículo, non é unha asignatura illada ou engadida, senón un elemento esencial que debe estar presente en todo momento.

Nas etapas de Educación Infantil e Primaria debe priorizarse o ensino do bo uso do xogo e os xoguetes, o establecemento de relacións baseadas no respecto e a igualdade. Tamén se usarán contos, actividades de reflexión, vídeos, cartas, actividades significativas como marchas, etc. Tamén se deben priorizar as relacións entre o profesorado, orientando e informando sobre iso e xeneralizando a linguaxe non sexista. Así como informar e orientar ás familias do alumnado e dando todo a coñecer á comunidade educativa.

Planifícanse unha serie de actividades máis ou menos a longo prazo e outras que serán puntuais e que irán encamiñadas á consecución dos obxectivos deseñados para todo o centro ou para o traballo dentro das aulas.

A formulación deste programa parte dunha intervención a tres niveis curso, centro, familia. No curso propoñeranse actividades adaptadas ao nivel psicoevolutivo do grupo de nenos e nenas ás que se dirixen, para que poidan desenvolver os contidos relacionados coa igualdade entre homes e mulleres, do xeito máis significativo posible.

Para o colexio propoñeranse actividades que impliquen a participación de todo o alumnado de xeito igualitaria e non discriminatoria. Preténdese unha actuación global no centro con actuacións xeneralizadas para toda a comunidade educativa, no que se englobarán as realizadas arredor de datas emblemáticas.

9. AXENTES

O plan de igualdade entre homes e mulleres vai dirixido a toda a comunidade educativa:

1. Alumnado: realizando actividades englobadas en proxectos para a súa educación e concienciación.
2. Profesorado. Formando parte a través de dous papeis fundamentais: como obxectos do plan de igualdade e como suxeitos que o poñen en práctica. Participan na elaboración do plan de igualdade, a proposta de actividades e a súa posta en práctica, así como tamén son suxeitos aos que vai dirixido para a súa formación e concienciación.
3. Familias: Colaborando na posta en práctica do plan.

4. Comunidade educativa: Obtendo información e podendo colaborar nos proxectos.
5. Asociacións, centro de profesorado, concello e outros organismos: axudando e orientando na realización do plan e a súa posta en práctica.

10. AVALIACIÓN E SEGUIMENTO

Para conseguir os mellores resultados do Plan, levarase a cabo unha avaliación continua que nos permitirá si os obxectivos suscitados están sendo os adecuados e si as actividades propostas son as correctas para lograr os obxectivos propostos e así poder realizar as modificacións oportunas.

Valorarase o grado de implicación de cada un dos membros que compoñen a nosa Comunidade Educativa, así como a coordinación entre eles e o grao de aceptación das distintas propostas.

Esta avaliación continua complementarase cunha avaliación final (MEMORIA FINAL) onde se valoren os resultados obtidos, as posibles melloras, erros cometidos, necesidades e grao de satisfacción coa experiencia.

Para todo iso, teremos en conta á hora de avaliar:

- A participación e implicación do alumnado e o profesorado implicado foi boa.
- Si a dinámica dos grupos foi verdadeiramente fluída e cooperativa.
- Si o grao de autonomía dos grupos e o material elaborado foi de calidade, e libre de sesgos sexistas.
- Si as controversias conceptuais e a reflexión colectiva e individual arredor do tema aportaron valores de equidade e xustiza social.
- Si se utilizou unha linguaxe integradora con ambos sexos e libre de prexuízos.
- Si o ambiente favoreceu a expresión libre dos sentimentos.

11. CERTIFICACIÓN APROBACIÓN

En cumprimento do artigo 97º do Decreto 374, do 17 de outubro de 1996 polo que se aproba o Regulamento das Escolas de Educación Infantil e dos Colexios de Educación Primaria, este Plan de Igualdade foi presentado ao Claustro de Profesores, e APROBADO por unanimidade dos asistentes en Sesión Ordinaria celebrada o día 3 de decembro de 2019.

CONSELLO ESCOLAR

CERTIFICACIÓN

En reunión ordinaria celebrada do Consello Escolar do Centro, celebrada o día 3 de decembro de 2019, quedou APROBADO por unanimidade dos asistentes o Plan de Igualdade, que figura nas páxinas anteriores a esta certificación.

Na Estrada, a 4 de decembro de 2019

A Xefa de Estudos

O Director

A Secretaria

Asdo.: Montserrat Uzal Puente   Asdo.: José Manuel Reboredo Baños   Asdo.: Mª Lourdes García Méndez